

ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

На основу члана 21. Закона о родној равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 52/2021 - даље: Закон), члана 2. Правилника о изради и спровођењу плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 67/2022 - даље: Правилник), директро школе Јасмина Вукановић, на седници Школског одбора одржаној дана 29.12.2022.одине, доноси

ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ ЗА 2023.ГОДИНУ

1. Уводне одредбе

План управљања ризицима ОШ „Вељко Дугошевић“ у Руми представља гаранцију родне перспективе, уродњавања и уравнотежене заступљености полова у поступањима свих актера у спровођењу овог плана (даље: План управљања ризицима).

Овим Планом управљања ризицима идентификују се могући ризици од повреде принципа родне равноправности, процењује вероватноћа, мери интензитет и сагледавају последице тих ризика, као и утврђују посебне превентивне мере које се предузимају ради спречавања тих ризика.

При том, треба имати у виду да, према члану 3. Закона, родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Такође, поменути закон у члану 4. изричито је забрањен сваки облик посредне и непосредне дискриминације по основу пола, полних карактеристика, односно рода, па ће се Планом управљања ризицима сагледавати и могућност ризика од кршења ових одредби закона.

Циљ израде и спровођења Плана управљања ризицима је превентивно деловање ради процене ризика и спречавања и сузбијања сваке повреде принципа родне равноправности у ОШ „Вељко Дугошевић“ у Руми, 2023.години.

Основни подаци о ОШ „Вељко Дугошевић“ у Руми - Назив, подаци о седишту и одговорном лицу и лицу за координацију током израде пројекта

ОСНОВНИ ПОДАЦИ		
Пун назив	Основна школа „Вељко Дугошевић”	
Матични број	08026297	
ПИБ	100778530	
Адреса и седиште	улица Главна бр. 71, 22400 Рума	
Подаци о одговорном ицу и лицу за координацију током израде пројекта	Име и презиме	Татјана Војновић
	Број телефона на радном месту	022/473-560
	e-mail	v.dugosevic@gmail.com

Органи руковођења у Школи су: Школски одбог ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума

Основна школа „Вељко Дугошевић ” је установа која обавља делатност основног образовања и васпитања, у складу са Уставом Републике Србије, међународним правним актима, законом, подзаконским актима, Статутом и другим општим актима Школе. Основна школа „Вељко Дугошевић” у складу са потребом организовања и развоја солидарности, у свом раду и деловању залагаће се за остваривање следећих социјалних права:

- 1) право на запослење и једнаку могућност добијања запослења, како би се остваривале правичне зараде, односно зараде које одговарају пристојном животном стандарду ;
- 2) право на радне услове, усвајањем и примењивањем одговарајућих међународних, законских и подзаконских одредби на основу дијалога са друштвеним групацијама;
- 3) право на квалитетан систем социјалне заштите, који је отворен и приступачан свима, при чему ће се посебна пажња обратити на најугроженије групе;
- 4) поштовање закона којима се регулише област рада, кроз поштовање међународних стандарда у овој области и прихватање синдиката као партнера у преговорима за успостављање колективних уговора и професионалних стандарда који се прихватају и поштују;
- 5) увођење правног система друштвене регулације, успостављањем структура које омогућавају истински друштвени и грађански дијалог.

У свом раду и деловању ОШ „Вељко Дугошевић” има следеће циљеве: заштита, унапређење, заступање економског, социјалног и правног статуса свих запослених;

У остваривању програмских циљева Основна школа „Вељко Дугошевић” ће у свом раду и деловању:

- 1) водити рачуна о законским нормама, стручности и оспособљености при запошљавању, радити на очувању успостављене полне равнотеже;
- 2) придржавати се свих прописа у вези са заштитом мајчинства;
- 3) оштро санкционисати евентуалне притужбе запослених усмерене на полну дискриминацију; 4) при формирању унутрашњих органа, водити рачуна о полној заступљености; 5) радити на подизању свести о потреби родне равноправности запослених; 6) радити на изградњи културе једнаких шанси за све;
- 4) систематски, благовремено, истинито и потпуно информисати запослене у Основној школи „Вељко Дугошевић” у Руми

Органи установе ће:

- 1) остваривати пуну заштиту свих запослених, у случајевима када им је повређено неко право из радног односа;
- 2) развијати све облике заштите права свих запослених, а у циљу остваривања услова који ће гарантовати социјалну сигурност запослених и покретати одговарајуће поступке, ако се утврди да су та права нарушена;
- 3) систематски, благовремено, истинито и потпуно информисати све запослене.

2. Елементи Плана управљања ризицима

План управљања ризицима садржи:

- 1) списак области и радних процеса у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума (*пун назив органа јавне власти*) који су нарочито изложени ризику од повреде принципа родне равноправности, укључујући и резултате процене тог ризика;
- 2) списак превентивних мера којима се спречавају ризици и рокови за њихово предузимање;
- 3) начин праћења и извештавања о реализацији Плана управљања ризицима, укључујући и обавештавање свих запослених и радно ангажованих лица о томе када је поменути план донет, шта је његов садржај и до када се спроводи, као и податке о лицу/лицима одговорним за спровођење мера из плана управљања ризицима.

3. Списак области и радних процеса који су нарочито изложени ризику од повреде принципа родне равноправности, укључујући и резултате процене тог ризика

Са радноправног аспекта, имајући у виду радне процесе, до повреде принципа родне равноправности у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума могуће је да дође услед непоштовања принципа једнаких могућности за жене и мушкарце и принципа родне равноправности, приликом:

1. запошљавања или радног ангажовања;
2. трајања радног односа или радног ангажовања;
3. вођења у каријери и напредовања запослених или радно ангажованих лица;
4. стручног усавршавања и оспособљавања запослених и радно ангажованих лица;

5. исплате зараде и других принадежности за рад једнаке вредности;

6. коришћења одмора, боловања и других одсуства са рада ради неге детета или посебне неге детета;

7. стицања основа за раскид радног односа или радног ангажовања;

8. одласка у пензију

Анализом стања у евиденцији запослених и радно ангажованих лица, на дан доношења Плана управљања ризицима за 2022 годину, утврђено је следеће: укупан број запослених је 77, од чега је 63 жена и 14 мушкараца, што значи да је однос запослених, по основу пола у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума , износи 82% :18%, у корист жена .

Структура запослених по полу

мушкарци	жене	Укупно
14	63	77

Такође, анализом заступљености лица у органу управљања у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума , утврђено је да је у органу управљања заступљено 5 жена и 4 мушкараца, док је директор школе особа женског пола.

Школски одбор

Представници	Полна структура чланова Шк одбора	
	М	Ж
Локалне заједнице	2	1
Савета родитеља		3
Наставничког већа	2	1
УКУПНО	4	5

Структура запослених и радно ангажованих лица на основу старосне доби у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума), показује да у старосној групи до 30 година укупно нема запослених лица; у групи од 31 до 40 година укупно има 7_ лица, од којих 5 жена и 2 мушкараца; у групи од 41 до 50 година укупно има 24 лица, од којих 19 жена и 5 мушкараца; у групи од 51 до 60 година укупно има 33лица, од којих 28 жена и 5 мушкараца; и у групи са преко 60 година укупно има 13 лица, од којих 11 жена и 2 мушкараца, . Наведени подаци указују на то да највише запослених и радно ангажованих лица има у старосној доби од 51 до 60 година, као и да су у тој групи претежно заступљене жеме са 85 %

Структура чланова организације према годинама старости

Старосна доб запослених											
Од 15 – 30		31 - 40		41 - 50		51 -60		61-70		Укупно	
М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
/	/	2	6	5	19	5	27	2	11	14	63
УКУПНО		8		24		32		13		77	

Анализом структуре запослених лица на основу степена образовања (*стручне спреме*) долази се до сазнања да без основне школе нема запослених лица; са завршеном основном школом запослено је 12 лица које су женског пола; са 2. степеном стр. спреме запослена је 1 жена, са трећим степеном ради 1 жена, са 4 степеном запослено је 4 лица од којих 1 жена и 3 мушкарца; са завршеном вишом школом укупно има 8 лица, од којих је 5_ жена и 3 мушкарца; са завршеним факултетом запослено је укупно 51 лице, од којих је 43 жена и 8 мушкарца. Из наведених података произилази сазнање да у категорији мање образованих основном школом искључиво су запослене жене – 12 – 16% , а у категоријама најобразованијих са 7. степеном стручне спреме су претежно заступљене жене са 57 %.

Структура запослених према стеченом нивоу образовања

Ниво квалификације	Укупно	Жена:	Мушкараца:
1	12 (16%)	12 (16%)	0
2	1 (1%)	1(1%)	0
3	1(1%)	1 (1%)	0
4	4 (5 %)	1 (1%)	3 (4 %)
5	0	0	0
6	8 (10%)	5 (6%)	3 (4%)
7	51 (67%)	43 (57%)	8 (10%)
8	0	0	0

Када је у питању структура лица ангажованих у процесима одлучивања, разврстана по полу, треба истаћи да се на челу у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума налази жена, која обавља функцију директора школе

У органима управљања укупно има 9 лица, од којих 5 жена и 4 мушкарца.

На основу анализе статистичких података запослених лица, разврстане по полу, можемо констатовати да у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума *постоји* родни јаз, и то у корист жена. Такав тренд је заступљен како међу руководиоцима, тако и међу запосленима који раде на извршилачким пословима.

Основно мерило за запослење јесте испуњавање потребних услова кроз опште, посебне и функционалне компетенције које су предвиђене за конкретно радно место и звање, а које се проверавају за сваког кандидата/кандидаткињу појединачно, независно од пола, полних карактеристика односно рода. У том смислу, не можемо говорити о постојању било ког облика системске дискриминације по основу пола, полних карактеристика односно рода, већ о утицају других фактора који представљају ризик у у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума - за просветарска занимања, на расписане конкурсе се претежно јављају особе женског пола.).

Запосленим лицима у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума је загарантована једнака зарада за рад исте или једнаке вредности, без обзира на пол, полне карактеристике односно род.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума нису предвиђени послови за које постоји оправдана потреба за прављењем разлике по полу.

У ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума, забрањена је свака врста дискриминације по основу пола, полних карактеристика и рода.

Такође, једнака права и могућности се нарочито односе на једнаку доступност послова, укључујући критеријуме селекције и услове селекције, заснивање радног односа, услове рада и сва законска права из радног односа, образовање и стручно усавршавање, напредовање на послу, одморе, боловања и одсуства, безбедност и здравље на раду, зараде, накнаде и друга примања, информисање, престанак радног односа или радног ангажовања, као и на сва друга питања у вези са радом и по основу рада.

Имајући у виду наведено, износи се сажета процена ризика од повреде принципа родне равноправности, у складу са доле наведеном матрицом (Табела 1).

Табела 1. Матрица за процену и мерење ризика

Последице	Катастрофална	5						
	Озбиљна	4						
	Умерена	3						
	Мала	2						
	Минимална	1						
			1	2	3	4	5	
		Вероватноћа						
		Занемарљива Мала Средња Велика Изразито велика						
		Веома висок Висок Умерени Низак						

Процена показује да је вероватноћа ризика од повреде принципа родне равноправности у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума години велика, (број особа женског пола у установи је 84%), што се квантификује $\frac{1}{4}$. али, интензитет тог ризика се процењује као мали јер су последице од повреде принципа родне равноправности процењене као минималне, а што се квантификује $\frac{1}{4}$

4. Мере за спречавање и сузбијање ризика од повреде принципа родне равноправности

Ради спречавања и сузбијања ризика од повреде принципа родне равноправности, у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума, спроводиће се посебне мере за остваривање једнаких могућности и родне равноправности за запослена и радно ангажована лица, и то кроз:

- Стварање и омогућавање једнаких могућности за запошљавање односно радно ангажовање, без обзира на пол, полне карактеристике, род и старосну доб кандидата/кандидаткиње;
- Стварање и омогућавање једнаких могућности за вођење у каријери и напредовање на руководећа радна места, у складу са квалификацијама и постигнућима, без обзира на пол, полне карактеристике, род и старосну доб запослених и радно ангажованих лица;
- Доступност додатног образовања и стручног усавршавања свим категоријама запослених и радно ангажованих лица, у складу са потребама унапређења посла, без обзира на пол, полне карактеристике, род и старосну доб;
- Стварање и омогућавање једнаких услова за запослена и радно ангажована лица, у погледу безбедности и здравља на раду, услова рада, одмора и одсуства са рада, уз нарочито обраћање пажње на одсуства која се односе на трудничко и породилско одсуство, одсуство ради неге детета и одсуство ради посебне неге детета;
- Спровођење мера за спречавање сваког облика дискриминације, а посебно посредне и непосредне дискриминације на основу пола, полних карактеристика, рода и старосне доби;
- Спровођењем политике гарантоване једнаке зараде запосленима и радно ангажованим лицима за рад исте или једнаке вредности, без обзира на пол, полне карактеристике односно род запосленог или радно ангажованог лица;

- Престанак радног односа или радног ангажовања не може бити из разлога који се тичу пола, полних карактеристика, односно рода запосленог или радно ангажованог лица, већ искључиво из разлога прописаних законом.

5. Доношење, спровођење и извештавање, као и надзор над спровођењем Плана управљања ризицима

За доношење, спровођење и извештавање о спровођењу Плана управљања ризицима одговоран је руководиоца, односно одговорно лице у правном лицу.

С обзиром на то, да је руководиоца дужан да одреди лице које ће обављати послове координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу Плана управљања ризицима, он именује лице Татјану Војновић, секретара школе .

Код обвезника Плана управљања ризицима који има више од 50 запослених и радно ангажованих лица ове послове обавља лице задужено за родну равноправност, чији су послови прецизирани чланом 64. Закона.

Праћење реализације Плана управљања ризицима и остваривања прописаних мера ће се спроводити континуирано, током 2023 године, са могућношћу повременог информисања руководства и свих запослених о постојању ризика од повреде принципа родне равноправности и предузетим мерама да се они спрече.

Извештавање о спровођењу овог плана се врши на основу члана 5. Правилника о изради и спровођењу плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности на прописаном обрасцу уз овај правилник.

Надзор над спровођењем Плана управљања ризицима врши одговорно лице у правном лицу.

6. Рокови за спровођење и извештавање о Плану управљања ризицима

План управљања ризицима за 2023 годину донет је 29. децембра 2022 године за наредну календарску годину и доставиће се у електронској форми Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог, најкасније до 15. јануара 2023 године.

Извештај о спровођењу Плана управљања ризицима у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума за 2023. годину ће се сачинити, најкасније до 31. децембра 2023 године и након његовог прихватања и верификације, у складу са чланом 6. Правилника о изради и спровођењу плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности, доставиће се наведеном Министарству, најкасније до 15. јануара 2024 године и то на следећу електронску адресу: antidiskriminacija.rodna@minlmpdd.gov.rs или поштом на адресу: Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Булевар Михајла Пупина 2, 11070 Београд.

Термини који се користе у овом Плану, а који имају родно значење, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни женски и мушки пол лица на које се односе.

7. Почетак примене Плана управљања ризицима

План управљања ризицима ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума

По ступању на снагу, План управљања ризицима се може јавно објавити и на интернет страници у ОШ „Вељко Дугошевић“ Рума.

У Руми, 29.12.2022.године

Број: 343/2

М.П.

Јасмина Вукановић

директор